

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.cks.remisser@regeringskansliet.se

Yttrande över begäran om yttrande över Naturvårdsverkets skrivelser med framställningar om förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystem för farligt avfall och för långlivade organismer

Er beteckning: KN2026/00593

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Skåne län (nedan Länsstyrelsen) är positiv till utredningarna i stort. Och tillstyrker de författningsändringar som Naturvårdsverket föreslår i *Framställan om spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall* samt *Förslag på förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall* med undantag för att begreppet transport används på det sätt som föreslagits under del 6.1.8.

Länsstyrelsen anser vidare att avfallsregistret behöver vidareutvecklas samt underhållas för att uppfylla sitt syfte (del 6.4). Likväl behövs vägledning till tillsynsmyndigheter för att kunna använda inrapporterade uppgifter och information till verksamhetsutövare för att nå de som inte rapporterar sitt farliga avfall (del 6.4). Länsstyrelsen bedömer att ekonomiska medel behöver avsättas för att kunna uppfylla syftet med avfallsregistret och kunna utöva en ändamålsenlig tillsyn (6.4 och 7.3.2).

Vad gäller övriga delar av förslaget anser Länsstyrelsen att den part som lämnar avfallet ska vara ansvarig för registreringen av transportanteckningen.

Länsstyrelsen anser vidare att det bör förtydligas hur identifikationsnummer hanteras om mottagningsanteckning registreras först (del 6.1.3) samt vad som menas med bärbara batterier (del 6.1.9).

Länsstyrelsen har inga synpunkter på *Framställan om spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall*.

Synpunkter på Framställan med förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall

6.1.1 Delförslag: Anteckningsskyldighet och transportdokument ersätts med transportanteckning för den som transporterar eller lämnar ett farligt avfall

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget och ser det positivt att transportanteckningen införs. Länsstyrelsen anser dock att det ska vara lämnaren som är ansvarig för transportdokumentet, undantaget när lämnare inte finns.

Förslaget kan försvåra för tillsynsmyndigheten att utifrån föreslagna bestämmelser kunna vidta tillsynsåtgärder på ett effektivt och rättssäkert sätt. Detta gäller särskilt för sådana bestämmelser som vid överträdelse ska medföra miljöstraffavgift, både vem som avgiften ska ställas till och vem som är tillsynsmyndighet.

6.1.8 Delförslag: En definition av begreppet transport införs

Det föreslagna begreppet *transport* kommer enligt Naturvårdsverkets förslag innefatta att det handlar om transport av farligt avfall och inkludera lastning och lossning. Länsstyrelsen anser att det är problematiskt att använda begreppet transport på detta sätt eftersom det innebär att begreppet transport används bredare i myndighetsutövningen och kan då utgöra oklarhet kring om det i det fallet endast avser en transport eller om det är en transport av farligt avfall enligt avfallsförordningen. Länsstyrelsen föreslår därför att man ser över konsekvenserna av det föreslagna begreppet innan någon sådan ändring införs.

6.4 Bedömning av nödvändiga anpassningar i avfallsregistrets digitala infrastruktur

För att spårbarheten av avfall ska öka behöver uppgifterna lämnas in. Länsstyrelsen instämmer med Naturvårdsverkets bedömning om att ekonomiska medel behövs för detta samt ett tydligt uttalande om vilken aktör som ska förvalta systemet.

Länsstyrelsen ser mycket positivt på att kunna länka ihop befintliga system för att undvika dubbelrapportering, exempelvis med miljörapporter. Om sammankoppling med andra register görs bör man kunna få uppgifter om bolag som producerat farligt avfall men som inte rapporterat in det. På så vis kan även de som inte rapporterat in till avfallsregistret uppmärksammas av tillsynsmyndigheten och miljöstraffsavgifter meddelas.

Användarvänligheten behöver även utvecklas för tillsynsmyndigheten som ska hämta uppgifter ur registret och genom att tillsynsmyndigheten löpande kan få information från systemet om avvikande rapporteringar.

6.5.5 Uppgift om anläggning eller plats saknas

Länsstyrelsen anser att information om anläggning eller plats ska ingå i redovisningen. Adressen går långt ifrån alltid till den adress där avfallet finns, särskilt för större verksamheter som innehar tillstånd. Att vissa verksamheter saknar anläggningsnummer bör inte förhindra att anläggningsnummer kan användas för de anläggningar som har det. Länsstyrelsen anser att man åtminstone bör börja med anläggningsnummer och sedan se om platsinformation kan utvidgas för övriga verksamheter.

7.3.2 Tillsynsmyndigheter och brottsbekämpande myndigheter

Länsstyrelsens bedömning är att det finns ett stort behov av informationsinsatser riktat till verksamhetsutövare för att de ska börja använda avfallsregistret samt vägledning till tillsynsmyndigheterna om hur de ska använda det.

Om verksamhetsutövare kan undgå rapporteringen utan straffsavgifter finns risk att dessa verksamheter konkurrensmässigt gynnas och syftet med avfallsregistret istället blir att de som begår brottslig verksamhet gynnas. Kommunerna är förmodligen den tillsynsmyndighet som har tillsyn över flest verksamheter som inte rapporterar. För att kunna genomföra sådana tillsynsvägledande insatser bedömer Länsstyrelsen att ekonomiska medel bör avsättas. Länsstyrelsen är tillsynsvägledande myndighet mot kommunerna.

Även om skrivelsen innebär förenklingar i nuvarande system kommer det innebära en omställningsperiod för tillsynsmyndigheten

att börja utöva tillsyn utifrån avfallsregistret som både innebär att tillsynshandläggare ska lära sig systemet och rutiner behöver tas fram som omfattar hur information ska användas. Redan idag är tillsynen ansträngd och ska tillsyn ske utan att andra delar inom befintligt tillsynsarbete prioriteras bort behövs en förstärkning av tillsynsmyndigheternas resurser. Tillskottet är nödvändigt för att fortsätta arbeta mot att minska avfallsbrottsligheten.

För att tillsynsmyndigheterna ska kunna förlita sig på uppgifterna behövs resurser för att utreda de inlämnade uppgifternas korrekthet innan miljöskänkionsavgifter meddelas. Det är därför relevant att få fler funktioner så att dessa uppgifter kan tas ut på ett enkelt sätt, ex. flaggningssystem och att tillsynsmyndigheten kan söka bland berörda verksamheter samt att barnsjukdomar åtgärdas snabbt. Detta är något som underlättar tillsynen. Om inte sådana förenklingar införs kommer mer resurser behövas för att hitta bland inlämnade uppgifter.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av miljöskyddsavdelningens chef Rima Daoud med miljöhandläggare Niccola Zinai Eklund som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post skane@lansstyrelsen.se, postadress Länsstyrelsen Skåne, 205 15 Malmö, eller ring vår växel 010-224 10 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/skane.

Du kan läsa om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter på Länsstyrelsens webbplats:
www.lansstyrelsen.se/skane/personuppgifter